

Večernik

Leto III. (X.), štev. 69

Maribor, torek 26. marca 1929

»JUTRA«

Izhaja razun nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri

Račun pri poštnem ček. zav. v Ljubljani št. 11.409

Velja mesečno, prejeman v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:

Uredn. 440 Uprava 455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13

Oglaš po tarifu

Oglaš sprejema tudi oglašni oddelček »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Morilcem na sledu?

ZANIMIVA ARETACIJA V NOVEM SADU, OSUMLJENEC PA ODLOČNO ZANIKA VSAKO KRIVDO.

ZAGREB, 26. marca. Včeraj je novosadska policija aretovala upravnika tamkajšnjega »Vidovdana«, Bogoljuba Rapajića, ki je osumljen, da je soudeležjen pri umoru Tonike Schlegla. Ugotovljeno je namreč, da je 21. t. m. odpotoval v Zagreb, kjer se je nastanil v hotelu Royal, po umoru pa je zopet odpotoval iz Zagreba. Obremenjen je ga zlasti to, da se opis morilca, ki ga je objavila policija na podlagi zaslišanj očividcev, frapantno strinja z njegovo osebo. Visok je 180 cm, ima kosmat klobuk, črno suknjo in dolge hlače. Star je okrog 30 let. Najfatalejšje zanj pa je dejstvo, da manjkajo na njegovi suknji trije gumbi, kakor so po opisu očividcev manjkali zločincu.

Rapajić sam pa odločno zanika vsa ko krivdo in navaja v dokaz, da se je mudil v Zagrebu v privatnih poslih. Zbiral je gradivo za jubilejno številko »Vidovdana«, nakar je iz Zagreba odpotoval v Sisak, kjer je v privatni zadevi posestil industrijalca Teslića. Od tam se je še istega dne vrnil v Zagreb, kjer je bil usodnega dne v družbi mnogih prijateljev. Od 7. do 11. zve

čer je bil na čisto drugem kraju, kakor pa je bil izvršen umor.

Rapajić je bil v Novem Sadu najprej zaslišan od šefa tamkajšnje policije, nakar je bil na zahtevo zagrebske policije sinoči prepeljan v Zagreb, kjer bo danes konfrontiran. Istočasno je novosadska policija v prostorih »Vidovdana« ter na stanovanju Rapajića in ostalih članov redakcije izvršila hišne preiskave. O rezultatu varuje policija najstrožjo tajnost.

ZAGREB, 26. marca. Policija vodi preiskavo v najširšem obsegu. Poslej je v zaporu že okrog 40 oseb, večinoma hrvatskih omladincev. Posebno pozornost posveča policija samomoru di-jaka Filipa Šamovića, ki je skočil v nedeljo raz strehe petnadstropne palače in obležal na mestu mrtev. Ker so našli na njegovem stanovanju večje zneske gotovine, motiv samomora ni bila beda. Policija tudi dvomi, da so listine, ki so jih našli pri njem, pravilne. Zato se trudi, da ugotovi identiteto samomorilca. V Zagreb je prišel par dni pred umorom Schlegla. Baie je iz Črne Gore.

Revolver kot argument

V nedeljo, 24. t. m., so v Zagrebu na Mirogoju položili k večnemu počitku novo žrtev brezvestnih zločincev, ki smatrajo, da je revolverska krogla sredstvo, katero naj nadomesti politične ali moralne argumente v medsebojnem razračunavanju. Toni Schlegel, glavni lastnik in direktor najbolj razširjenega zagrebskega dnevnika »Novosti«, moč v najlepših letih pedesetletnika, je bil v petek zvečer zavratno ustreljen na zagrebski ulici. Ne ve se še, kdo je zločinec, vsa javnost pa stoji pod utisom, da ima umor politično ozadje. V gotovih krogih so se že tudi pojavile hudobne namere, da bi naprtili umor zastopnikom one politične skupine, v katerih je stala v nedavnih političnih borbah ogromna večina vseh Hrvatov.

V poslovnih govorih ob grobu so prijatelji pokojnika povdarjali poleg njegove žilave delavnosti zlasti tudi njegovo jugoslovensko miselnost. Že kot omladinec je vstopil v krog one hrvatske mladine, ki je propagirala združitev južnih Slovanov v kulturnem in političnem pogledu, in ki je trgala verige robstva. Ko je pozneje nastopil težko pot jugoslovanskega publicista, poklicnega novinarja, je zvesto stal ob strani in branil politiko srbsko-hrvatske sloge, katero je na Hrvaškem rodila pred vojno srbsko-hrvatska koalicija. Tudi po vojni je bil vedno zagovornik in bорец jugoslovenske orijentacije in srbsko-hrvatske sloge. Zato je stopil tudi v tesnejše stike s pokojnim Radićem in ga napeljal na pot realne politike medsebojnega spoznavanja in razumevanja. Od nastanka Kmetско-demokratske koalicije je odločno branil njeno politiko. Tudi po 6. januarju je neprestano branil jugoslovansko tezo sporazumnega dela za napredek države in naroda ter tezo, da sta red in delo edino možni način spasa države pred propadjo.

Ako poznamo in vemo vse to, nam bo tudi jasno, da hrvatski narod kot tak ne more biti v zvezi z zagrebskim zločinom. Hrvatski narod se je po svoji ogromni večini na največjašnji način izrekel za pravo jugoslovensko orijentacijo, katere bistvo je v tezi, da naj imajo vsi trije bratje enake dolžnosti in enake pravice. Na potu je torej mogel biti Schlegel samo onim, ki so stari in dedni sovražniki srbo-hrvatske sloge, političnim desperadom nekdanje frankovske stranke, ali pa elementom, kojih cilj je kaos in razdeljanje, ki so v svoji politični nemoči in v pomanjkanju idejnih argumentov šli po poti brezidejnih političnih atentatov. Umor Schlegla je, kakor umori obeh Radićev, Basarića, Ristovića itd., smatrati pač za epizodo v borbi med velesrbsko in šovinistično-hrvatsko ideologijo, ki pa je na obeh straneh idejno tako skrahirala, da so revolverse kroglice za nosilce teh ideologij še argument.

Primo de Rivera napoveduje svoj odstop

MADRID, 26. marca. Diktator Primo de Rivera je izročil časopisom izjavo, v kateri pravi, da se ne čuti več dovolj mladega in močnega, da bi zahteval od kralja zaupanje še za nadaljnjih pet let. Zato je že sedaj ukrenil vse potrebno glede svojega nasledstva. Potrebno pa je, da se to dobro pripravi, ker bi nenadna izprememba lahko rodila katastrofalne posledice.

PARIZ, 26. marca. Iz Madrida je prišla danes vest, da je diktator Primo de Rivera že podal demisijo. Vest doslej še ni potrjena in je tudi ni mogoče prekontrolirati.

Parlamentarne volitve v Italiji

Pri nedeljskih volitvah v novi fašistični parlament, ki so imele značaj plebiscita, se je od 9.650.270 volilnih upravičencev udeležilo volitve 8 milijonov 650.740 volilcev, torej skoro 90 odstotkov. Za fašistično kandidatno listo je glasovalo 8.506.576 volilcev, proti pa le 136.198. Volitve so se končale brez vsakega incidenta. Nosilec fašistične liste je bil Mussolini.

Komunistična zarota v Sofiji

SOFIJA, 26. marca. Tukajšnja policija je prišla na sled tajni komunistič-

Politični umori gotovo niso nikakršna specialiteta Jugoslavije, ampak čujemo o njih skoro dan za dnevom: danes iz Mehike, jutri iz Italije, Rusije, Turčije, in iz vseh mogočih drugih držav. To pa še ni razlog, da bi mogli zlasti mi Slovenci iti hladnokrvno preko dogodka, kakor je najnovejši zagrebski zločin. Nele s stališča civilizacije in kulture, ampak zlasti z vidika kako podobni dogodki odmevajo v državah velikih demokra-

ni zaroti in je aretirala že celo vrsto oseb. Med njimi je tudi emisar tretje internacionale, Tjordev, ki se je skrivaval v delavskem predmestju. Pri njem so našli velike vsote denarja, večinoma dolarje. Denar je bil namenjen za komunistično propagando. Zarotniki so nameravali vprizoriti nemire in so skušali pridobiti za to zlasti akademsko mladino in delavce. Priznajo, da so bili v stikih z Moskvo.

„Zeppelin“ preleti Jugoslavijo danes popoldne

BEOGRAD, 26. marca. Po informacijah tukajšnjega Aerokluba bo zrakoplov »Zeppelin« na povratku s svojega orijentskega poleta tekom današnjega dne, najbrže pozno popoldne ali v prvih večernih urah preletel naše ozemlje. Kakor kaže, pa bo pasiral samo Beograd in krenil nato direktno proti Budimpešti. V okolici Beograda bo najbrže spustil pošto za Ullsteina v Berlin. Iz Friedrichshafna je krenil ob dolini reke Rodan, nato čez Korziko. Včeraj popoldne je priplul nad Rim, kjer je krožil četrt ure nad mestom. Po ulicah so ogromne množice ljudi opazovale kretanje zračnega kolosa. Poletel je tudi nad vati-kansko državo.

Parniška nesreča v Boulognu

PARIZ, 26. marca. Nemški parnik »Seidlitz« ki se je vračal iz Kube proti Bremenu, je v pristanišču v Bou-

lognu v megli zadel s tako silo v neki francoski ribiški parnik, da ga je razkral na dvoje. Vso posadko je »Seidlitz« rešil, le en mornar je utonil.

Največji nemški parnik v ognju

HAMBURG, 26. marca. V ladjedelnici Blom & Forst je nastal davi ogromen požar, ki še traja. V plamenu je namreč ogromni nemški parnik »Europa«, čegar prostornina znaša 46.000 ton. Parnik je bil tik pred izgotovitvijo in je bil najmodernejši in največji nemški parnik, kar jih je bilo zgrajenih po vojni. Ogenj je nastal v srednjem delu parnika in se je naglo razširil. Gasijo s kopnega in z morja.

Nevaren vlomilec pod ključem.

V nedeljo opoldne je bil na državni meji aretovan leta 1903. v Karlovcu rojeni Adolf Hacker, sedaj madžarski državljan, ki je bil zasledovan radi nekega zločina zoper varnost življenja. Tekom zasliševanja pa se je izkazalo, da tozadevni sum proti njemu ni upravičen, a so dognali na policiji, da imajo pred seboj sila opasnega vlomilca v blagajne z naravnost pestro tozadevno prakso. Moč je sam priznal, da je pred leti vlomil v zagrebsko tehniško šolo in da je bil radi tega obsojen na 7letno ječo. Vse kaže, da je bil kasneje pogojno odpuščen iz kaznilnice. Kriminalni organi spravljajo Adolfa Hackerja v zvezo z znanimi madžarskimi vlomilci Szabo in tovariši, ki so vršili svoje zločinske posle tudi po raznih srednjih šolah v mariborski in ljubljanski oblasti ter bili v nagrado tudi že oddani za zidovlje na Pobrežju. Hacker je iskal ob državni meji človeka, ki bi mu hotel pokazati skrivno pot v Avstrijo. Nago-varjal je nekega P., naj bi stopil z njim preko meje, češ, da ima tam že izbrano neko bogato založeno blagajno, v kateri bosta našla lepo vsotico 20.000 šilingov. Predno pa se je možu posrečil prestop meje, so ga prijel in oddali sodišču. Potem ko pregledajo registre njegovega vlomilskega udejstvovanja in ko odsedi eventualno kazen, ga bodo odposlali v njegovo domovino madžarsko.

Poredni otroci.

Ko je vozil sinoči po peti uri proti kolodvoru Völkerjev šofer Libérati s taksijem neke gospode, je pred hišo št. 64 na Aleksandrovi cesti prižvižgal na avtomobil kamen, ki je razbil prednjo šipo na levi strani šoferja. Kamen je padel nato na koleno poleg šoferja sedečemu gospodu. Stražnik je ugotovil, da je zalučal kamen iz porednosti neki štiri-letni Jožek K., ki je napravil 60 Din škode in le k sreči ni bilo druge nezgode.

Edna rešitev.

— »Dragi stric! Včeraj sem zaigral plačo in se zadolžil za 5000.— Din. Denar moram vrniti danes, ali... ali pa se bom ustrelil! — S čim mi lahko pomoreš?«

— »Da ti posodim samokres.«

Domača naloga.

— Popišite do jutri tapete svojega stanovanja.

Vsi so prinesli naslednjega dne lepo spisano domačo nalogo, le Tonček je bil brez nje.

— Kje imaš nalogo?

— Prosim, gospod učitelj, moj atek je rekel, da ne pusti popisovati svojih sten in tapet...»

Regulacija Dravinih bregov

ŠETALIŠČE IN DREVORED NA DESNEM BREGU. — OBREŽNA ULICA NA LEVEM BREGU.

V zadnji seji občinskega sveta je bilo sklenjeno, da se napravi na desnem bregu Drave sprehajališče in da se izvedba tega projekta prepusti oglevalnemu društvu za magdalenski okraj. Ta sklep zasluži vse priznanje, kajti skrajni čas je že, da se dá našim bregovom Drave v mestu lepše in prijaznejše lice, kakor so ga nudili doslej. Utis, ki ga je dobil tujec, pa tudi domačin, ob pogledu na bregove Drave z velikega državnega mostu doslej, je bil zelo klavrn in ni bil našemu sicer lepemu mestu v čast. Na levem bregu stare, tu in tam že žalostno oguljene in zanemarjene hiše, tovarne itd., na desnem bregu pa divje grmovje in tu in tam kakšno drevo. Prav kakor kje v najbolj zapuščenih vaši.

Sedanje mestno starešinstvo, ki je pokazalo že toliko umevanja za izboljšanje zunanjega lica našega mesta, se bo gotovo tudi v bodoče intenzivno pečalo z vprašanji o lepšave Maribora. Da bo pa to mogoče in da bo imelo pred seboj jasen in k določenim ciljem stremeč program, bo treba že v najbližji bodočnosti misliti na načrt za bodočo celotno ureditev in rešitev vseh še nerešenih problemov. Med temi problemi pa je brez dvoma najbolj nujen problem regulacije in ureditve Dravinih bregov, kajti s samo napravo šetališča stvar še davno ne bo rešena.

Terenska struktura Dravinih bregov v mestu bo zahtevala pri regulaciji in ureditvi mnogo naporov. Na enotno ureditev ni misliti, ker je to že vsled različne višine in strmine docela nemogoče. Levi breg je od brvi do konca Melja nizek, desni pa je v vsej svoji dolžini visok in nenavadno strm. Ta različnost se bo morala upoštevati tako, da se bo na strmih desnem bregu projektirala samo promenada, brez hiše v ozadju, na levi pa širok kej s fronto hiš.

Natančna in podrobna zasnova ureditve obeh bregov je stvar poklicnih arhitektov in strokovnjakov, vendar pa ne bo škodovalo, če izrazimo že na tem mestu nekaj misli in predlogov, ki naj bi služili za nadaljno debato o tem vprašanju. Po našem mnenju, bi moral projekt regulacije vzeti za podlago sledeče zasnove: Na desnem bregu naj bi se Drava obmejila v vsej dolžini, od Studencev do konca Pobrežja z betonskim zidom, ki naj bi segal nekako 3 me-

tre nad normalno vodno gladino. Nad tem zidom bi se napravila lična ograja, za ograjo pa široko šetališče z eno vrsto divjih kostanjev ali kakšnega drugega dreva. Breg nad šetališčem bi se spremenil v višeci park z nizkimi cvetličnimi gredicami in tratami, ki bi segale do Ruške ceste nad in do Pobrežke ceste pod velikim mostom. Še lepše bi seveda bilo, če bi se napravila v vsej dolžini kolonada — pokrito šetališče, ki bi bilo uporabno tudi ob slabem vremenu, ali to bi vsled finančnih težkoč gotovo ne bilo izvedljivo.

To bi veljalo za strmi desni breg. Na levem bregu bi pa bilo treba zgraditi nad rečno strugo enako visok mejni zid kakor na desnem bregu, za tem zidom pa široko obrežno cesto z istotako eno vrsto kostanjev na zunanji strani (nad reko), na notranji strani (proti severu) bi se pa na mestu sedanjih starih podrtij zgradila v vsej dolžini fronta visokih, vsaj dvo ali trnadstropnih hiš. V ta namen bi se seveda morale podreti vse dosedanje stare hiše z Bergovo tovarno vred. Trije glavni prehodi do te široke, lepe in moderne obrežne ulice bi bili pri brvi, v Frančiškanski ulici in v Cvetlični ulici pri železniškem mostu.

Ko bi se izvedel ta načrt, bi dobil celotni Maribor docela drugo zunanje lice, kakor ga ima danes. S tem v zvezi pa bi bilo mogoče dobro misliti tudi na ureditve svoječasne načrta zidanja mestne elektrarne koncem Melja. Če bi se ta elektrarna zgradila in bi se z jezo dvignila struga Drave v mestu, bi dobili tako od Melja pa skoraj do novega kopališča na Kačjem otoku mirno vodno gladino, ki bi bila kakor ustvarjena za čolnarstvo in lokalno plovbo. Veliki mestni motorni čolni bi lahko oskrbovali promet med spodnjim delom Melja (elektrarno) in Kačjim otokom (kopališčem).

Gotovo je, da bi izvedba teh načrtov zahtevala ogromnega denarja, a izvršila bi se lahko v etapah. Če bi občina vtičala vsako leto par milijonov v te namene, bi bila v nekaj letih lahko regulirana in urejena vsa Dravina obrežja vsaj v sredini mesta, med brvjo in železniškim mostom. Te misli smo napisali z željo, da bi se o tem projektu oglasili tudi naši merodajni krogi, pred vsem pa, da bi se za stvar zainteresiral tudi sam občinski svet.

bodo v doglednem času ustanovile. Pred sednikom Zveze je zopet izvoljen kolonist g. Ivan Marušič iz Benice pri Dolnji Lendavi. Tudi ostali odbor je z malimi spremembami ostal stari. Rezultati agrarne reforme v mariborski oblasti so zanimivi in jih bomo v kratkem obravnavali v posebnem članku.

Dr. Rožman — škof ljubljanski.

Uradno glasilo svete stolice objavlja, da je papež imenoval ljubljanskega univerzitetnega profesorja dr. Gregorja Rožmana za pomožnega škofa ljubljanskega s pravico nasledstva na tem škofskem sedežu. Dokler ima dostojanstvo ljubljanskega škofa dr. Jeglič, nosi novi škof dr. Rožman naslov škofa iz Semta. Tako imamo Slovenci sedaj doma štiri škofe, več naših rojakov pa vladikuje izven mej Slovenije oziroma naše države.

Sprejem gojencev v brodersko podoficirsko šolo.

Komanda broderske podoficirske šole vojne mornarice v Šibeniku sprejme v tekočem letu 180 mladeničev v starosti 17 do 19 let v svojo brodersko podoficirsko šolo. Rok za vlaganje prošnje poteka 31. avgusta. Natančnejši sprejemni pogoji so interesantom na vpogled v mestnem vojaškem uradu v Mariboru, Slomškov trg 11, med uradnimi urami.

Svinjski sejem v Mariboru.

Na svinjski sejem 22. t. m. je bilo pripeljanih 184, prodanih pa 131 svinj. Cene so bile sledeče: 5-6 tednov stari prašiči Din 110-125, 7-9 tednov 250-280, 3-4 mesece 300-450, 5-7 mesecev 480-550, 8-10 mesecev 580-750, 1 leto 1.000-1.100, 1 kg žive teže Din 10-12,50, 1 kg mrtve teže Din 16-18.

Mariborski in dnevni drobiž

Iz železniške službe.

Premeščeni so: prometni uradnik Rudolf Verbančič iz Račje-Frama v ekspozituro kontrole dohodkov v Maribor; administrativni uradnik Miroslav Šibenik iz ekspoziture kontrole dohodkov v Mariboru na ljubljanski glavni kolodvor; sprevednik Josip Detiček iz Konjic na Pragersko; progovni čuvaj Ivan Vrešak iz Mahična v Vuhred-Marenberg. — Stalnost je priznana uradnikom: Josip Delkin v Mariboru, Alojzij Pečenko v Murskem Središču. — Upokojeni so: progovni čuvaj Lenard Gradišnik v Mariboru, progovni čuvaj Blaž Tarkuš v Mariboru, premikač Alojzij Kores na Pragerskem, pisarniški sluga Simon Schweiger v Mariboru, premikač Josip Gregorčič na Teznu, nadkretnik Josip Rajmajer na Pragerskem, kretnik Ivan Borovnik v Mariboru.

Iz Zgornje Kungote.

Minula ostra zima je bogatim vinogradnim predelom našega okoliša popolnoma prizanesla. Vinogradom, ki so večinoma v višjih legah, mraz ni škodoval, tako da je pričakovati dobre letine. — Preti pa nam nevarnost, da nam razdrži pošto, kar bi bil za vse obmejne kraje hud udarec. Ako bi postala pošta v Zgornji Kungoti pogodbena, za kar se je odločilo poštno ministrstvo, bi izostala selška dostava in občine Sv. Križ, Svečina, Št. Jurij in drugi kraji bi ne imeli rednih poštne zvez. Proti razdržitvenju kungoške pošte so protestirale vse okoliške občine ter obrtne in trgovske organizacije. Na podlagi protestov pa je ljubljanska poštna direkcija poslala poštному ministrstvu protipredlog, ki utemeljuje potrebo, da ostane pošta v Zgornji Kungoti tudi v bodoče državna. Nadejamo se, da akcija ne bo brezuspešna in da bo poštno ministrstvo preklinalo odlok, ki bi močno zadel obmejno prebivalstvo.

Darovi za Protituberkulozno ligo v Mariboru.

Namesto venca za pok. soprogo g. lekarnarja Vidmarja so darovali za Protituberkulozno ligo v Mariboru gg. lekarnarji König, Savost in Sirak skupaj 500 in lekarnarja gg. Vladovič in Minašnik po 150 Din. Prisrčna hvala! — Odbor Protituberkulozne lige v Mariboru.

Ljutomer.

Naše »Glasbeno društvo« se v svoji še kratki dobi obstoja prav lepo razvija. Vzdržuje močno godbo na pihala (18 mož), glasbeno šolo z lepim številom učencev, zadnji čas si je pa ustanovilo še orkester na lok (15 moči), s katerim hoče društvo v nedeljo 7. aprila, t. j. na Belo nedeljo prvič stopiti pred javnost. Ta dan priredi svoj prvi koncert v prostorih gostilne »Triglav« (g. Pogrujec). Začetek ob 20. uri (8. zv.) Vstopnina 5 Din. Čisti dohodek pripada glasbeni šoli. K obilni udeležbi vabi — odbor.

V Dravo je skočila

dne 11. tm. pri Sv. Boštjanu, občina Ojstrica v srezu Prevalje, kočarica Marija Oravnik. Samomorilka je bila stara 42 let, srednje velike postave ter bledega širokega obraza in črnih las. Varnostnim oblastvom do sedaj še ni znano, da bi bili kje našli truplo obupanke.

Mož v spovednici — tat na delu!

Iz sela Badnje na Hrvaškem je priromal v Maribor z dobro natovorjenim nahrbtnikom kramar Ladislav Skolnik. Od sejma do sejma je hodil in Jožefovo žegnanje je obiskal. Ker pa si je na teh romarskih pohodih natovoril tudi svojo dušo s tujimi in drugimi gredi, je sklenil, da odloži pezo malih in velikih grehov pri oo. frančiškanih. Stopil je zato v temačno baziliko Matere božje, odprl svojo krošnjo in se skesano podal v spovednico. Med tem, ko je obujal kes, pa se je priplazil premeten tat do kamnitega škropilnika, kjer je bil Ladislav odložil svojo krošnjo in — odšel... Nepredvidni kramar je imel tudi nekaj pritrženih stotakov v svoji cull in tako se je rešil na le svojih grehov, ampak tudi blaga z gotovino. Najbrže ne pojde več v Maribor k spovedi.

Tatvina na starem pokopališču.

Nedavno smo poročali o tatvini, izvršeni na starem mariborskem pokopališču, kjer je neznanec odnesel bronasto ploščo, grb stare plemiške rodbine Latterer von Lintenburg. Za vrnitev tega spominka je bila razpisana nagrada 500 Din, ki jo izplača mariborski kamnosek Kocjančič. Ta razpis velja le v primeru, če prejme kamnoseški atelje izginulo ploščo do najkasneje 10. aprila. V tem slučaju se tudi ne bo poizvedovala niti kazensko zasledovala tatvina bronaste grba.

Neuspelo tihotapstvo.

Finančni organi na mariborskem glavem kolodvoru so pred nekaj dnevi preprečili večje tihotapstvo saharina. Z brzovlakom je prispel iz Zagreba neki Peter G., ki naj bi bil v Mariboru prevezel 14 kg saharina prepeljanega iz Avstrije. Strogo oko finančnega paznika pa je opazilo manipulacijo, ter Petra G. pri dejanju samem zasačil. Tihotapskega pajdaša so aretirali, nakar ga je obsodilo dohodarstveno sodišče na 300.000 Din globe, katere pa ne morejo iztirjati. Radi tega ostane Peter leto dni v zaporu.

Žrtev brezobzirnega kolesarja.

Včeraj dopoldne je neznan kolesar z veliko brziho privozil na Koroško cesto, ko je v istem trenutku hotela pasirati 56 letna Marija Červek, viničarka iz Kamnice. Zadel je z vso silo v ženico ter jo podrl na tla. Črvekova se je pri padcu močno poškodovala na glavi, levo roko pa si je zlomila v komolcu. Kolesar je sicer odletel v blato, a je takoj nato na kolesu pobegnil, da da bi se zmenil za svojo žrtev. Ženici, ki je obležala sredi ceste, so priskočili na pomoč pasanti in poklicali rešilni avto, ki je težko ranjeno viničarko prepeljal v bolnico.

Ordinirati je začel v

Gospodski ulici šte. 23
v Mariboru, v hiši Spodnještajerske posojilnice zdravnik

Dr. Alfonz Wankmüller

Ordinacije ob delavnikih od 7. do 8. ure predp. in od 17. do 18. ure pop. Ob nedeljah in praznikih od 10. do pol 12. ure. 660

Redek primer izsiljevanja.

Neki ugleden mariborski trgovec je že delj časa prejemal anonimna pisma, v katerih je neznana oseba zahtevala, da ji pošlje oziroma pusti na gotovem kraju vsotico 25.000 Din, in mu grozila da ga v nasprotnem primeru ovadi radi nekega delikta. Na podlagi teh pisem dolgo ni bilo mogoče ugotoviti, kdo pravzaprav bi rad prišel tako poceni do lepih denarcev. Ker pa se trgovec ni dal ganiti po tem izsiljevanju, se je te dni zglasila pri njem osebno neka — dama ter ponovila zahtevo, že večkrat izraženo v pismih. Na ta način so prišli stvari bližje in pričeli na policiji izpraševati tej dami vest. Izgovarjala se je, da jo je naprosil neki neznanec, naj stopi k trgovcu in v njegovem neznanečem imenu zahteva izročitev 25.000 Din... Oddali jo bodo sodišču.

Avtonezgoda v Marenbergu.

Včeraj popoldne se je dogodila blizu Marenberga na cesti med Breznom in Marenbergom pomembnejša avtonezgoda, ki k sreči in po golem slučaju ni zahtevala človeških žrtve. Avto, v katerem so sedeli odvetniški kandidati g. dr. Barle in gospa Kobljeva z otroci se je vsled zadaj prihajajočega avta nekega Potočnika tako nesrečno okrenil, da je zdrknul po pobočju — proti Dravi. Posestnik Caf iz Breznega je prišel po nesrečencem na pomoč in predno je dospel iz Maribora avizirani rešilni oddelek v dvigalnim aparatom, je bila vsa nezgoda odstranjena. Od potnikov je dobil le šofer prav neznatne poškodbe, dočim so ostali vsi drugi po prestrašenem strahu nepoškodovani. — Kakor doznavamo, tudi avtomobil ni poškodovan.

Velika kavarna.

Danes, torek in v sredo veliki specialni koncert donskih kozakov s kabaletnimi vlogami. 664

Mariborsko gledališče

REPERTOAR:

Od torka, 26. marca do sobote 30. marca. Zaprto.

Mariborsko gledališče pripravlja znano Leharjevo opereto »Grof Luksenburški« in nad vse zabavno burko »Charleyeva tetka«, v kateri bo gostoval g. Daneš, ki je dosegel pred leti s to vlogo na ljubljanskem odru ravno tako senzacionalen uspeh, kot lani z mariborskim Švejkom.

Ljudska univerza.

Drevi ob 8. predava vseučiliški profesor dr. Bilimović iz Ljubljane o razvoju evropskega gospodarstva in boljševizmu. Predavatelj bo v slovenščini in v poljubni obliki razpravljaj o povojnih deloma novih oblikah in stremljenjih zapadne Evrope na gospodarskem polju, obenem pa očrtal boljševiške tendence, stanje boljševiškega gospodarstva in njegovega razmerja napram Evropi.

Zveza agrarnih zajednic za mariborsko oblast

je imela v nedeljo 24. tm. v Narodnem domu v Mariboru svoj redni letni občni zbor ob udeležbi 23 delegatov od sedanjih 11 članic. Dozdaj so obstojale zajednice večinoma v Prekmurju, kjer je vprašanje agrarne zemlje radi obsežnih veleposestev, ki so pod agrarno reformo, zlasti pereče. V zadnjem času pa so se začeli organizirati v večjem številu tudi interesenti iz drugih delov mariborske oblasti in je doslej Zvezi nanovo prijavilo svoj pristop 39 zajednic, ki so deloma že ustanovljene in prijavljene sodišču v svrhu registriranja, deloma se

Dva tudi-junaka

TIHOTAPSKI KRALJ, KI JE ZASLUŽIL DESET MILIJONOV. NACIJONALNI HEROJ PROTI PREZIDENTU REPUBLIKE.

Ljudstvo hoče junakov. Če jih nima doma, si jih naroči od zunaj. Tako je bilo nedavno tudi na Danskem, ko je ljudstvo noč in dan trepetalo za skandinavskim tihotapskim kraljem Bremerjem, ki tiči sedaj v norveški obmorski ječi Horten ob lepem fjordu Osla. Pet let je opravljal svoj viteški posel na kopnem in na morju med Frederikshavenom in Hortenom. »Viteza, ki ne pozna ne strahu ne slabosti«, so imenovali Bremerja v šestih legendah ribiči z obeh strani Skagerraka in Kattegata. Drugi so govorili z največjim spoštovanjem o »letečem Bremerju«.

Kaj vedo ljudje med Hortenom in Frederikshavenom o njem? Vse in vendar ne mnogo, kar je itak običajno pri ljubljenskih naroda, narodnih junakih. Ženo in otroke je imel Bremer spravljene na varnem v Frederikshavenu, sam pa je prihajal silno redko v mesto in je bilo prav pičlo število onih srečanj, ki so junaka osebno poznali. Obrežna policija skandinavskih držav ga na noben način ni mogla izslediti. Tihotapec je namreč imel svoje bivališče na neki sipini sredi morja, ki ni zaznamovana na nobeni šolski karti. Pred leti, v času znane inflacije, ko je šlo povsod vse narobe, je iznajdljiva glava Bremerjeva zgradila na tem samotnem otočju pravo pravcavo skladišče za najrazličnejše blago. S Holandske in iz Holsteina, iz Gdanskega in Poljske, iz Aalborga in z Angleškega so prihajale pošiljke blaga druga za drugo. Odjemalec vseh teh pošilk je bil Bremer. Sam je osebno izplačeval silne denarje za blago, njegovi odjemalci pa so bili prebivalci norveškega obrežja, ki jih je neprestano žejalo po špiritu in podobnih pijačah. Več kot milijon litrov žganja je spravil Bremer v denar. Več kot deset milijonov kron je v tej obrti zaslužil. Vključ burji in viharju, ledu in nevihti, oziroma bolje rečeno pod okriljem tega vremena je tihotapil Bremer v meglji in noči jesenskih in zimskih mesecev — na motornih ladjah najmodernejše konstrukcije, ki so hitreje kakor vsi skandinavski zasledovalni čolniki carinikov. Tako je Bremer kraljeval, »dokler ga ni vrag vzel«, kot tožijo ribiči z obeh obrežij. Zima je bila, ki ga je spravila v luknjo! Letošnji polarni mraz je zledenel tudi morske prelive in Bremer se je moral umakniti na kopno v Larvik. In tu se je našel nekdo, »ki ni

dovolj zaslužil pri kupčijah veletihotapca« ter je iz same nevoščljivosti izdal junaka varnostnim organom. S pomočjo cele kompanije policistov in finančnih stražnikov se je oblastu posrečilo aretovati morskega junaka in z njim vred vtakniti v trdno obzidje ječe tudi trideset njegovih pajdašev.

Pred nekaj dnevi se je pripetil v estonski prestolici Revalu tajništvu dogodek, ki bi bil postal skoro usodepoln za predsednika republike. Nekega mrzlega dne kmalu po osmi uri, ko so oživelci uradi, je opazil stražnik pred vrati prezidentskega urada, kako hiti preko dvorišča graščine proti njemu neznan moški. Ko je tujec stopil v palačo, je potegnil dolg nož in korakal brzo proti vojaku, ki je stal na straži. Ta je zapiskal na pomoč ter v družbi prihitellega drugega stražnika skočil za neznanecem, ki je že dosegel v tem času stopnišče pred vhodom v prezidentsko pisarno. Sredi stopnic je stražnik dohitel tujca, ki pa je brezobzirno napadel zasledovalca. Neznanec je bil sila močan človek in je bilo videti, da bo ostal zmagovalac v dvoboju. Pod stopnicami ostali drugi vojak si ni upal streljati, ker se je bal, da ne bi zadel svojega tovariša. Stražnik, ki se je boril z orjakom, je kmalu podlegel. Dobil je več težkih ran z nožem po glavi in telesu ter se končno skotalil nezavesten po stopnicah. Sedaj šele je oni vojak ustrelil ter res ranil čudaškega gosta v prestolniški dvorci. A mož je postal še bolj divji in bogve, kako bi se bila zaključila vsa zadeva, da niso bili po strelin alarmirani ostali stražniki, ki so prihiteli na kraj incidenta in z največjo težavo obvladali besnega tujca.

V bolnici jetnišnice, kamor so odpeljali ranjenca, se je mož šele nekoliko pomiril in pojasnil svoje dejanje. Dejal je, da je on junak estonske nacionalne junaške pesmi, Kalvipoeg. Na povelje svojega velikega očeta Kalevida da je krenil v prestolico v namenu, da prevzame dediščino — vladarstvo nad estonsko deželo in da prežene sedaj vladajoče »rdečkarje«. Izkazalo se je, da imajo posla z umobolnim revežem, ki bi bil lahko povzročil veliko gorja v prezidentski palači, če ga ne bi bili prej obvladali stražniki. Kalvipoeg, sin titana Kalevida, je bil prepeljan v umobolnico.

Največji teleskop na svetu

V ameriški tovarni optičnih potrebščin v Passadeni izdelujejo orjaško lečo za največji teleskop sveta. Teleskop bo dobila zvezdarna Mount-Wilson, ki bo svečano otvorjena prihodnje leto. Premer oraške leče znaša pet metrov. Stoklo, ki je debelo 50 cm, brusijo že dve leti. Železne konstrukcije pa so dokaz popolnosti in dovršenosti sodobne tehnike. Lečo je naročil bogataš Hooker za milijon dolarjev. Zvezdoslovci računajo, da bodo z novo prireditvijo lahko fotografirali najmanj 2 milijuna novih, doslej nepoznatih zvezd. Z novim teleskopom bo mogoče slikati tudi zvezde, ki so po svetlobi 300 milijonkrat šibkeje od zvezd, ki so jih fotografirali doslej.

Prevrat v kirurgiji

Dunajski zdravnik doktor Hutter je v svoji dolgoletni praksi izumil poseben način operiranja, ki onemogoča odtok krvi za časa operacije in tudi po izvršeni operaciji. Po novem načinu je kirurg Hutter izvršil že serijo operacij, pri katerih ni prelil niti kapljice krvi. Njegova metoda sloni na električni djatermiji.

Doslej je sicer vršil brezkrvne operacije samo v lažjih slučajih, pri obrezovanju kožnih izrastkov, vendar je trdno uverjen, da mu bo uspelo izvrševati tudi najtežje operacije, pri katerih pacienti ne bodo izgubili prav nič krvi brez uporabe sredstev za anestezijo.

Mesto kirurškega noža uporablja doktor Hutter elektrode. Operativna elektroda je igla z metalno glavo, skozi katero je mogoč dotok električnih žarkov, oziroma valov, v kožna tkiva. Druga in

aktivna elektroda pa je ploščica iz kovine, ki je pričvrščena za roko ali nogo bolnika. Kljub električnemu toku ostane operativna igla za časa operacije popolnoma hladna, dočim je dosedanja metoda žgala in karbonizirala. Hladna igla pa povzroča zgoščevanje lepilnih snovi, kar preprečuje odtok krvi. Kljub temu je celjenje povsem normalno. S pomočjo Hutterjevih elektrod se tudi iz najboga-tejših krvnih predelov organizma odstranja kri, ki sicer pri vseh drugih operacijah sili pod kirurgov nož. Uglečni dunajski zdravniki in kirurgi so ob uspehu dr. Hutterja izrazili prepričanje, da bo njegova metoda v kirurgiji izzvala popoln prevrat, kakor hitro mu bo uspelo njegov način izpopolniti, o čemur je slavnj kirurg docela prepričan.

Najstrožji učitelj

Pred tremi stoletji je v malem nemškem mestecu umrl Johan Hauberle, ki je na meščanski šoli učiteljeval 35 let. V mestu in okolici je bil znan kot pedant in čudak, ki je vodil vso dobo učiteljevanja statistiko o kaznovanju neposlušnih učencev. Njegovi dediči pa so v zapuščini strogega pedagoga našli zapiske, iz katerih je razvidno, da je učitelj podelil sledeče kazni: s palico 911.527, z bičem 124.010, z ravnilom 20.089, za ušnice je v poboljšanje namenil 7905, za ušesa je vlek 10.235 učencev, po nohtih jih je naklepal 136.715 krat, po glavi pa 115.800 krat. Z zaporom je kaznoval 22.763 učencev, razen tega pa jih je 777 krat prisilil klečati na ajdi, 613 pa na ostrom robu podlaja. V celoti je torej razdelil v 35. letih 1.348.044 kazni.

Sport

Jesenskemu prvaku pomlad ne prija

ISSK Maribor : SK Svoboda 7:4 (4:0).

Pomladanska nogometna sezona v Mariboru je bila otvorjena s tekmo Maribor—Svoboda, v kateri je prvak okrožja sicer zmagal, toda v razmerju, ki nikakor ne odgovarja sposobnostim, ki so se moštvo »Maribora« pripisovale. Res je nastopil z dvema rezervama, toda priznati moramo, da sta rezervi predvedli najboljšo igro in doprinesli največ k skupnosti, kolikor je bilo sploh opaziti v igri.

»Maribor« v prvem srečanju ni zadovoljil v nobenem oziru. Tehnično je sicer prevladoval, toda premoč je bilo opaziti le v duelih med posamezniki, dočim ni bilo one skupne igre med posameznimi deli moštva, ki je bila v jeseni najpozitivnejša stran moštva. Glavni razlog šibkejšega rezultata pa je bilo pomanjkanje vztrajnosti. Enajstotica prvaka je deloma vzdržala le v prvem polčasu, dočim je v drugi polovici popolnoma podlegla utrujenosti, tako da je »Svoboda« z malimi napori branila svoje svetišče.

Nedeljska tekma je prinesla zadnje plasiranemu moštvu časten uspeh, zlasti ker je drugi polčas končal za njo pozitivno 4:3. »Svoboda« je nastopila ojačena z gojenci podoficijske šole in ni predvedla igre, ki bi jo upravičevala do tako ugodnega izida. Toda bila je vztrajnejša in je izčrpanost protivnika izrabila. Mnogo ji je pripomoglo tudi dejstvo, da sta se branilca slabo razumela, dočim vratar ni kriv golov, ki so presenetili mrežo »Maribora«.

Upači je, da je bila nedeljska tekma dovolj resen opomin, da ni nikdar na mestu in da tudi ni sportno podcenjevati protivnika.

Sodil je g. dr. Planinšek zelo dobro.

SK Rapid:SK Železničar 2:0 (1:0).

V nedeljski popoldanski tekmi je tehnično slabše moštvo porazilo boljšega protivnika. »Rapid«, ki je proti »Iliriji« dosegel zelo ugoden rezultat, razen v ostrosti starta in odvzemanja žog, ni pokazal ničesar. V prvem polčasu je napad še poizkušal s kombinacijo osvajačih teren, v drugem polčasu pa je Železničar tako prevladoval, da je Rapid le od časa do časa uspel obnoviti napade. Njegova igra je bazirala le na prodorih, kar se je v prvi prvenstveni tekmi povsem obneslo.

Uvodoma sta obe moštvi igrali nerovno, nakar je Rapid postal iniciativnejši, toda »Železničar« je odločno branil in po prvem prejetem голу prešel v ofenzivo. V ofenzivi je ostal tudi ves drugi polčas in valil napad za napadom proti vratom Rapida.

Ustvarjal je najnevarnejše situacije, toda Rapidovo mrežo je varovala izredna sreča. Po trije zaporedni strelji so se vračali od prečke v igrišče in najsigurnejše žoge so zgrešile cilj. Izenačenje je nad pol ure viselo v zraku, toda poštvalna prizadevanja so končala brez uspeha, dočim je osamljen prodor Rapidu zasigural zmago in dve točki.

Mnogo je na izidu zakrivil sodnik g. Nemec, ki je dovoljeval ostro igro. Vsaj dve enajstmetrovki bi bil moral prisoditi Rapidu, ki je kritične situacije »čistil« preveč vehementno. Tudi je sodnik nepravilno zaustavljal igro in ni bil dovolj siguren v odločitvah.

Kastner & Öhler v Mariboru.

V nedeljo 31. t. m. gostuje v Mariboru eno najboljših graških moštev, ki je spomladi pridobilo vrsto prvovrstnih igralcev GAK in Sturm, proti okrožnemu prvaku ISSK Mariboru na igrišču v Ljudskem vrtu.

ISSK Maribor — hazena.

V slučaju lepega vremena jutri v sredo prvi trening hazene v Ljudskem vrtu. Vse igralke, zlasti začetnice in prva družina morajo biti ob 15. na igrišču. — Načelnica

ISSK Maribor — nogomet.

V sredo in petek treningi vseh moštev brez izjeme ob 15. — Načelnik.

Občni zbor Kasaškega društva v Mariboru.

V nedeljo, 7. aprila, se bo vršil od pol 11. dopoldne občni zbor Kasaškega društva v Mariboru v hotelu »Pri zamorcu«.

Občni zbor ISSK Maribora.

Drevi ob 20. bo v restavraciji Narodnega doma XI. občni zbor ISSK Maribora.

Službeno MOLNP.

V nedeljo 31. t. m. Kastner & Öhler (Gradeč):ISSK Maribor, službujoča odbornika gg.: Nerat in Ilvar. — Klubi se opozarjajo na službene objave glede prvenstvenih tekem mladlin rezerv, ki so bile objavljene v »Jutru« 21. in 22. t. m. Tekmovanja rezerv in mladlin pričnejo 7. aprila, termine in nasprotnike pa bo MO objavil tedensko. — K vsem tekмам imajo klubi, ki sodelujejo, delegirati po tri reditelje in enega stranskega sodnika. — Vse tekme se imajo glasom službenih objav LNP-a objaviti najkasneje teden dni pred odigranjem, v nujnih slučajih pa vsaj 48 ur pred nastopom. — Prihodnja seja MO v torek dne 2. aprila ob 19. v kavarni Jadran. — Tajnik.

ISSK Maribor — tenis.

Na velikonočno nedeljo bosta otvorjeni igrišči ISSK Maribora v Ljudskem vrtu. Prijave sprejema g. Šepce, Grajski trg št. 3.

Sokolstvo

Telovadba starejšega oddelka sokolskega društva v Mariboru

se prične v sredo, dne 27. marca ob običajni uri v gimnazijski telovadnici. Poziva se na polnoštevilno udeležbo. — Podnačelnik.

Umor ruskega učenjaka

Mladi in nadebudni ruski raziskovalec Nikifor Begičev je svoj čas z veliko požrtvovalnostjo vodil ekspedicijo za izsleditev Amundsenovega avijona. Dasi ni uspel, ga je vlada vendarle nagradila z veliko denarno nagrado. Begičev je kasneje organiziral v isto svrhu lovsko ekspedicijo v Severno Sibirijo. Spremljal ga je njegov najboljši prijatelj Natalčenko, ki pa se je vrnil sam in pripovedoval, da je Begičev umrl na skorbutu. Prinesel je s seboj celo fotografijo Begičevega groba, ki leži v bližini reke Plosine. Javnost je sprva verjela, ko pa se je raznesel glas, da so med Natalčenkom in Begičevljevo ženo že pred ekspedicijo obstojali intimni odnosi, so oblasti uvedle preiskavo, ki je bila za Natalčenka usodepolna. Zaslišani so bili tudi lovci iz Sibirijske, ki so spremljali ekspedicijo. Izpovedali so, da je Natalčenko ob priliki nekega izleta izzval prepir z Begičevim in da ga je pri tej priliki ubil. Natalčenka so sedaj zaprli pod sumnjo, da je ubil Begičeva samo zato, da dobi njegovo ženo in denar, ki ga je dala Begičevi norveška vlada.

Kdo je iznašel dirigentsko palico?

Dirigent dvornega orkestra francoskega kralja Ludovika XIV. je bil Jean Jully, ki je dajal po tedanjem običaju takt z nogo, kar je zahtevalo seveda precejšnje fizične napore. Da se ne bi preveč utrudil, je prišel Jully končno na idejo, da daje takte z udarci palice. Na prvi izkušnji pa se je tako razvnel in tako divje tolkel s palico ob tla, da se je z enim udarcem oplazil tudi po svoji nogi. Nesrečni slučaj je imel za iznajditelja taktirke tragičen zaključek. Pri udarcu po nogi se je ranil do krvi, nakar je prišla še infekcija, kateri je podlegel, še predno je mogla biti izvršena operacija.

28.000 kanarčkov na potu.

Parnik družbe Hapag »Deutschland« je odpeljal v soboto 28.000 kanarčkov v Newyork. Vsak ptiček ima svojo kletko, ki so spravljene na temperiranih prostorih, kjer ni nikakega prepriha. Na ladji je tudi 14 mož, ki skrbijo za hrano in čiščenje ogromne množine ptic.

Mihael Zevaco

Beneška ljubimca

Zgodovinski roman iz starih Benetk 38

Prožno je skočila na tla ter šla pogledat, če za vrati kdo ne posluša; nato jih je skrbno zaklenila. Vrnila se je k Skalabrino in povzela s sklenjenimi rokami: »Ušel si! Ravno tisto jutro, ko bi te bili morali... Oh! kar tresem se, če pomislim!... A povej, kako si mogel...«

»Kako? ne vprašaj me, saj sam ne vem več... Toda hudiča, jaz sem gladen!...«

»Pa on?« je vprašala Juana in pokazala na Rolanda.

»On!« je zamrmral orjak, in njegove oči so se zastrle kakor z meglo.

»Kdo je on?«

»Molči!... Molči!... Pusti ga!... Daj, prinesi mi kaj jesti!...«

Stanovanje je obstojalo iz dveh sob. Tista, v kateri se je nahajal Roland, e služila obenem tudi za spalnico. Druga, manjša, kamor je Juana potegnila Skalabrino, je bila kuhinja, kjer je mlada ženska jedla. Pripravila mu je v naglici malico, ki jo je Skalabrino z nasladi požiral; pri tem opraviu je molčal, in je od časa do časa je zamrmral:

»Ali je dober beli kruh!«

Ko je bil tek velikana skoraj da čisto potolažen, je jel z nekakim začudenjem gledati Juano, in zdelo se je, da prvikrat opaža. Nj, ki smo ga že popisali — tisti ubogi lišp, ki sta ga tvorila rdeči trak in ovratnica iz žoltih in modrih biserov.

Skalabrino je široko zavzdihnil.

»Pri moji duši! je zarenčal, življenje je vseeno nekaj prijaznega! Ves se strim, in še vedno se vprašujem, ali sem res tu, pri tej mizi, in pri svojih mali Juani!... Oh! Ječa pod svinčnimi strehami! In tisti težki dnevi, ko sem zaman ječal po kapljici vode, da si omolčim jezik!...«

»Revež ti!...«

»In temnica!... Ah, svinčene strehe še niso nič v primeri s temnicami... In če pomislim, da je bil on vedno tam!« je dodal orjak in vztrepetal.

»Kdo, on?«

»Molči, Juana! Če bo hotel, ti sam pove. Jaz sem samo suženj njegov... Toda kako si zrastle! Kako ie pa si postala! Daj, da te še enkrat poljubim.«

Juana se je vrgla orjaku okrog vratu.

On jo je nežno pogledal.

»Da, lepa si postala,« je povzel... in, človek bi celo dejal... tudi lišpaš še bolj kakor nekdanje čase...«

Juana je prebledela.

»Oh, oh!« je nadaljeval Skalabrino... rdeč trak v laseh? Ovratnico okrog vratu?«

Juana je sklonila glavo.

Skalabrino jo je pozorno meril z očmi.

Mimogrede bodi omenjeno, da med orjakom in med dekletom nikdar ni bilo govora o ljubezni. Našel jo je bil še čisto majhno, brčkone zapiščeno. Vzgojil jo je, kakor je vedel in znal. Čuvstvo, ki ga je gojil do nje, je bilo nekakšno grobo nagnenje brata do sestre. Ona ga je ljubila kakor svojega starejšega brata; sama je govorila tako. In to je bilo vse.

»Ali imaš ljubimca?« je vprašal Skalabrino naravnost.

Ona je odgovorila, kakor vzdihoma:

»Ne!...«

»Torej?« Tak povej že vendar!...«

Ona je prebledela še bolj in je začela plakati.

»Oh, zdaj razumem!« je dejal Skalabrino zamolklo. »Uboga mala! Uboga Juana!... Poenostakem te je revščina, ki si jo morala trpeti v moji odsotnosti, pahnila v to strašno obrt!...«

»Torej me ne zaničuješ?« je vprašala uboga dekle izmed ihtenja.

»Jaz da bi te zaničeval!... Glej no! Kdo pa sem, da bi imel pravico, zaničevati kogarkoli?... In tudi če bi imel to pravico... Plakaj, uboga mala, a name se ne oziraj!...«

Juana si je otrla oči in je dejala:

»Dober si, brat...«

»Daj, potolaži se. Zdaj sem jaz zopet tu, in Mado na mi bodi priča, da postaneš spet to, kar si bila prej!« Ona je zmajala z glavo.

»Vsa moja nesreča,« je nadaljevala, »je porojena tisti dan, ko je svetnica, ki je delila z menoj moje stanovanje.«

Vztrepetala je in premolknila.

Skalabrino je silno vzdihel.

»O kom hočeš govoriti?« je vprašal, zadihaje se.

»Le spomni se,« je dejala Juana. »Spomni se... bila je tista, ki si jo prinesel semkaj v oni noči upora in boja... tista, pred katero sem te prvikrat videla jokati... le spomni se...«

»Da, da!...«

»Ali veš, kdo je bila?« Bila je žena doža Kandiana, in mati nesrečnega mladega moža, ki so ga na večer njegove zaroke pahnili v ječo...«

»Vem, vem!... Molči!...«

»Uboga žena!« je povzela Juana.

»Kaj se je zgodilo z njo?«

»Umrila je.«

»Umrila!« je vzkliknil Skalabrino in prebledel.

Ta hip pa so se odprla vrata, ki so vodila v sosednjo sobo, in na pragu se je prikazal Roland. Bil je bled kakor zid. Toda zdel se je čudno miren, in niti najmanjša guba ni drhtela na njegovem obrazu.

Preplašeni Skalabrino je silovito stisnil Juano za roko.

Roland je zaprl vrata in se naslonil nanje.

Z rahlim, prijaznim glasom, ki ni trepetal niti malo, je izpregovoril:

»Pripoveduj mi, kako je moja mati umrla...«

»Gospod!« je zaprosil orjak.

»Vaša mati!« je bolešno vzkliknila Juana in planila kvišku. »Vi ste torej...«

»Roland Kandiano sem, dete moje. In ker si videla mojo mater umrlo...«

In čisto naravno se je zgodilo, da kliče mladi mož žensko prilično svoje starosti »dete moje«, in v njegovem tikanju je bilo nekaj svečanega, ne pa odurnega ali vsiljivega.

(Nadaljevanje sledi...)

Mali oglas, tiskanje in posredovanje iz oglasne namene običajno: vsaka beseda 30 p, najmanjši znesek Din 5.—

Mali oglasi

Zemlja, dopisovanje in oglasni trgovski ali reklamni znanja: vsaka beseda 50 p, najmanjši znesek Din 10.—

Tehnična pisarna

mestnega stavbenika in obl. pooblaščenega stavb. inž. Viktor Accetto, Maribor, Kosarjeva 41. — Načrti. — Proračuni. — Nasveti. — Cenitve.

Cement »Portland«

strešno lepenko, stavbene obklade, železo, pločevino, žičnike in vsakovrstno kuhinjsko posodo dobite najceneje pri Horvatu, železnina, Kralja Petra trg. 658

Brivnica Bukovčan

v Vetrinjski ulici št. 9 (hiša Penič) se cenjenemu občinstvu toplo priporoča. Postrežba točna in čista. 663

Stanovanje

2 sob in kuhinje s kopalnico in pritliklinami v vili se odda takoj v najem. Vicel, Glavni trg 5.

2 krasni, skupni, prazni sobi, prenovljeni, velikost 6x5 in 6x6 v vogalni hiši prvem nadstropju z balkonom, parketi električno razsvetljavo. Lega solnčna, v sredini mesta, poseben vhod, se s 1. aprilom odda mirni stranki brez otrok. Ponudbe pod krasno na upravo »Večernika«. 661

Orehi

še 500 kg na prodaj v tovarni bučnega olja P. Hochmüller, Maribor, Taborška 7. 640

Mesarski voz

dvosedelni na peresih, rabljen, in konjska oprema na prodaj. Naslov pove uprava »Večernika«. 653

Kaj rabite za velikonočne praznike?

Sunke, kranjske klobase, ribe konzervirane vseh vrst, sir in druge delikatese dobite, najbolje in najceneje v delikatesni trgovini Josip Šinigoj, Aleksandrova cesta 18. 420

Pristno dalmatinsko vino

čez ulico, liter à Din 8, dobite v Cafovi ulici 7, dvorišče, kino »Union«. 524

Kovčeki za potovanje.

torbice iz usnja, listnice, denarnice, gamaše, nahrbtniki v veliki izbiri in po najnižji ceni pri Ivan Kravos, Maribor, Aleksandrova 13. 329

Velika zaloga kuhinjske posode,

hišne in kuhinjske potrebščine vseh vrst. Vsaki gospodinjki znana prvovrstna emajlirana posoda znamke »Herkules« iz tovarne Sphinx. Ia, aluminijevo in litoželezno postekleno posodo. Nadalje mline za meso, orehe, kavo, mak in poper. Tehnice za kuhanje in meropreizkusne za trgovce z uteži. Ribe ravne, okrogle, polokrogle in oplate. Lopatice za ogle, pepel in smeti. Sita, deske za testo in valjarje. Likalnice. Razne oblike za vsakovrstno pečivo. Kutije za specerijo in dišave. Kotličke in šibe za sneg. Kotličke za polento iz kotlovine. Solnike, mlečne vrčke, cedila za juho, čaj, testo in salato. Vedrice, umivalnike in vrče. Nočne posode, Stiskalnice za ocvirke in krompir. Samovare »Phöbus« in druge vrste. Skafe okrogle in ovalne. Lonce za kuhanje. In

perilnice. Jedilno orodje vseh vrst. Jedilne servise iz porcelana. Krožnike iz porcelana in kamenine. Umivalne garniture in vse vrste steklene robe. Potne pletene košare in cekarje. Postrežba točna in solidna! Cene konkurenčne! Albert Vicel, Maribor, Glavni trg št. 5. 334

Živi morski raki,

donavski krapi,

ščuke,

fogaši,

šili,

brancini,

skombri,

krancevoli,

ostrige,

kakor prvovrstna lahka

velikonočna gnjat

(šunka) po 30-32 Din kg

ravnokar dospela in se dobi

v delikatesni trgovini

Supančič

Gospoška 32

Kakor vsako leto, sprejema tudi letos naročila za

velikonočni kruh

potice, šarteljne ter fini masleni kruh po nizkih cenah

Parna pekarna, JOS. ČEBOKLI, Glavni trg 9.

CENENO CESKO PERJE!

1 kg sivega opuljenega perja 70 Din, na-

pol belo 90 Din, belo 100 Din, boljše 125

Din in 150 Din, mehko kot puh 200 in

225 Din, boljše vrsta 275 Din.

Pošiljate carine prosto, proti povzetju,

od 300 Din naprej poštne prosto. Vzo-

rec zastoj. Blago se tudi zamenja in

neugajajoče vzame nazaj.

Naročila samo na

BENEDIKT SACHSEL, LOBEZ ST. 4

U PLZNA, ČEHOSLOVASKA.

Poštne pošiljke rabijo iz Čehoslovaške v Jugoslavijo približno 10 dni

Zahtevajte povsod „Večernik“!

Tavčarjevih zbranih spisov

tretji zvezek

je pravkar izšel. Naročite ga

takoj v Mariboru v knjigarni

Tiskovne zadruga, Aleksandr.13

PRINCESKO

ZVEZDANKO

ZVEZEK LIČNO VEZAN 12 DIN PRI

UPRAVI „JUTRA“

IN „VEČERNIKA“

MARIBOR, ALEKSANDROVA CESTA 13

Izdaja Konzorcij »Jutra« v Ljubljani: predstavnik izdajatelja in urednik: Fran Brozovič v Mariboru. Tiska Mariborska tiskarna d. d., predstavnik Stanko Detela v Mariboru.